

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Олег ЛАГОДНЮК
23.12.2021

06-14-168S

СИЛАБУС освітньої компоненти		SYLLABUS
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ		PECULIARITIES OF RURAL AREA DEVELOPMENT
Шифр за ОП	BB 3.2	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)
Галузь знань Публічне управління та адміністрування	28	Field of knowledge: Public Management and Administration
Спеціальність Публічне управління та адміністрування	281	Field of study: Public Management and Administration
Освітня програма Публічне управління та адміністрування		Educational Program: Public Management and Administration

Силабус навчальної дисципліни *Особливості розвитку сільських територій* для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Публічне управління та адміністрування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування / Г. Ф. Мартинюк. Рівне. НУВГП. 2021. 10 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/20943/>.

Розробник силабусу: *Мартинюк Г. Ф., к.п.н., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності, доцент*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 4 від “03” грудня 2021 року

В. о. завідувача кафедри: *Тихончук Л.Х., д.н. держ упр., доцент.*

Керівник (гарант) ОП: *Антонова С. Є., к.е.н., доцент*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 4 від “21” грудня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: *Ковишун Н.Е., д.е.н., професор*

СЗ №-7195 в ЕДО НУВГП.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Рік навчання, семестр	3 (6)
Кількість кредитів	5,5
Лекції:	28 години
Лабораторні заняття:	-
Самостійна робота:	109 годин
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор	 <p>Мартинюк Галина Федорівна, к.п.н., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності</p>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php
ORCID	ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1424-1289
Як комунікувати	h.f.martyniuk@nuwm.edu.ua тел. 098-421-98-21 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі	
<p>Інтеграція планів сталого розвитку сільських територій в стратегію соціально-економічного розвитку держави поки не знаходять широкого практичного застосування. В результаті внутрішня міжрегіональна кооперація фактично відсутня, бюджетні кошти використовуються недостатньо ефективно. Державні цільові програми також не вирішують дану задачу. Багато українських вчених визнають, що в Україні в цілому втрачена культура планування використання територій.</p> <p>Відтак, нагальним питанням є дослідження особливостей реалізації програм сталого розвитку сільських територій та запропонувати напрями вдосконалення системи управління сільськими територіями.</p>	

Метою вивчення курсу є поглиблення знань щодо структури та особливостей функціонування сільського сектора України, прищепити навички аналізу сучасного стану і виявлення диспропорцій у розвитку його елементної бази та розробки заходів по їх подоланню; допомогти студентам ознайомитися з нормативно-правовими актами та науковими дослідженнями щодо стану та перспектив соціально-економічного розвитку населених пунктів, зайнятості сільського населення, становлення нових форм господарювання на селі тощо.

Завдання курсу - формування у студентів компетентностей щодо системи знань з теоретично-методичних основ використання новітніх інструментів управління в публічній сфері, розуміння основних трендів та закономірностей, за якими успішно розвиваються громади в умовах сьогодення; використанню інноваційних інструментів в плануванні, системі діагностики

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course>

Компетентності

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК14. Здатність досліджувати та розв'язувати складні проблеми управлінської діяльності, використовувати та впроваджувати нові підходи до публічного управління з метою підвищення його ефективності в різних сферах, секторах.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН6. Знати та застосовувати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПРН12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

ПРН14. Уміти коригувати діяльність у випадку зміни вихідних умов.

ПРН18. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних, екологічних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Структура навчальної дисципліни

Теми лекційних занять:

1. Предмет, завдання курсу «Особливості розвитку сільських територій».

Опис теми: Актуальність дисципліни. Об'єкт і предмет вивчення дисципліни. Мета, завдання дисципліни. Аналіз наукової та навчальної літератури.

2. Сутність соціального розвитку сільських територій.

Опис теми: Політика розвитку сільських територій. Регіональна політика у сільській місцевості. Пріоритети розвитку агропромисловості.

3. Соціальна сфера сільських територій, її поняття та структура.

Опис теми: Поняття соціальної сфери. Характеристика сільського населення. Регіональні особливості його розміщення. Поняття рівня життя населення та його показники.

4. Соціальна інфраструктура сільських територій: сучасний стан та перспективи розвитку

Опис теми: Поняття соціальної інфраструктури та її галузева структура. Розвиток соціальної інфраструктури в умовах реформування аграрного сектора. Сучасний стан, проблеми розвитку сільської соціальної інфраструктури.

Характеристика, сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку галузей соціально-побутового призначення: житлово-комунальне господарство, побутове обслуговування, торгівля, громадське харчування, зв'язок, транспорт.

5. Економічна база сільських територій

Опис теми: Поняття виробничої сфери сільських територій. Реформування аграрного сектора та земельна реформа в контексті розвитку сільських територій. Формування багатокладної економіки села.

Сільське господарство в контексті розвитку сільських територій. Характеристика сільськогосподарських підприємств, особистих селянських господарств та фермерських господарств.

Поняття несільськогосподарських видів діяльності. Розвиток малих форм господарювання на селі, їх переваги та недоліки. Особливості індивідуальної підприємницької діяльності в сільській місцевості.

Поняття сільського зеленого туризму та його різновиди (агротуризм, екотуризм та ін.). Організаційні засади діяльності. Зарубіжний досвід розвитку зеленого туризму.

6. Організаційно-економічні засади формування виробничої інфраструктури на сільських територіях

Опис теми: Поняття виробничої інфраструктури. Її сучасний стан, тенденції та проблеми розвитку на сільських територіях.

Поняття кооперативів, їх види та функції. Класифікація кооперативів. Характеристика виробничих, споживчих кооперативів. Суть обслуговуючого сільськогосподарського кооперативу, його види та місце в розвитку сільських територій. Зарубіжний досвід розвитку кооперації.

Суть кредитної спілки та її значення для розвитку сільських територій. Організаційно-правові засади діяльності кредитних спілок.

7. Управління сільськими територіями

Опис теми: Суть системи управління сільськими територіями. Держава в системі управління сільськими територіями. Державна політика розвитку села.

Поняття системи місцевого самоврядування, її структура. Сільська громада, її місце в системі управління сільською територією. Форми прямої демократії на сільських територіях. Органи самоорганізації населення. Організаційно-правові засади діяльності сільської (селищної) ради, їх взаємодія з державними органами влади. Статус депутата сільської, селищної ради. Стратегічний план розвитку місцевої громади: поняття, порядок формування. Стан і проблеми сучасного адміністративно-територіального устрою України. Реформа адміністративно-територіального устрою. Подальший розвиток системи місцевого самоврядування.

Теми практичних занять

1. Предмет, завдання курсу.
2. Поняття соціально-економічного розвитку сільських територій
3. Розвиток соціальної сфери сільських територій
4. Соціальна інфраструктура сільських територій: сучасний стан та перспективи розвитку
5. Економічна база сільських територій
6. Організаційно-економічні засади формування ринкової
7. Інфраструктури на сільських територіях
8. Управління сільськими територіями

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Вміння комунікувати з людьми, загальнокультурна грамотність, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, навички усного та письмового спілкування, уміння слухати і запитувати, формування власної думки та ін.

Форми та методи навчання

Методи навчання: демонстрація, навчальна дискусія, бесіди, технології викладання: тренінги, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, мультимедійні презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань означеного курсу студентам необхідно вчасно виконати завдання, пов'язане із пошуком інформації стосовно вибраної професійної діяльності, оформити у формі презентаційний та представити; вчасно здати модульні контролю знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне створення презентаційного завдання, студент отримує такі обов'язкові бали:

- 10 балів за вчасне (згідно визначеного графіка) виконання завдання;
- 10 балів за якісне оформлення завдання;
- 20 балів за представлення завдання;
- 20 балів за захист та відповіді на запитання.

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати додаткові бали за: виконання рефератів, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,4 бали (8 балів), рівень 2 – 8 запитань по 1 балу (8 балів), рівень 3 – 2 запитання по 2 бали (4 бали). Усього – 20 балів.

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються досягнення викладача курсу – керівника відділу якості освіти НУВГП – механізми та процедури в освітньому процесі університету <https://nuwt.edu.ua/sp>.

Інформаційні ресурси

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>].
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-n>].
4. Бібліотека НУВГП. <http://www.rstu.rv.ua/book.html>

Література

1. Довідник для сільського та селищного голови /за ред. В. К. Терещенко. К., 2014. 529 с.
2. Гайдучий П. І. Про основні засади реформування системи державної підтримки сільського господарства та сільської території. *Економіка АПК*. 2005. № 11. С. 43–48.
3. Майстро С. В. Обґрунтування напрямків державного регулювання розвитку сільських територій . Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць Одеського регіонального інституту державного управління. Вип. 4 (36). Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2008. С. 60 – 67.

4. Онищенко О. Сільський розвиток: основи методології та організації. *Економіка України*. 2006. № 10. С. 4–13.
5. Павлов О. І. Сільські території України: історична трансформація парадигми управління: [монографія] Одеса : Астропринт, 2006. 360 с.
6. Саблук П. Т. Розвиток сільських територій в контексті забезпечення економічної стабільності держави. *Економіка АПК* : міжнародний науково-виробничий журнал. 2005. № 11. С. 4–12.
7. Соціально-економічний розвиток села і сільських територій / За ред. В.К. Терещенко і П.А. Лайка. К.: «Нічлава», 2006. 264 с

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядоку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Передача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdi/навч-наук-тсентр-незалежного-отсінювання-знан/документи>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та передачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

На ресурсі -

<https://www.skeptic.in.ua/integrity/?fbclid=IwAR2TE9zaoPiVjFfH281AqWCB4SI16GICpmjfto6CvZ0eAN7efPpMM7LmuHY>

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучені представники органів публічного управління, місцевого самоврядування та територіальних громад.

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити

пропущений	матеріал	на	платформі	MOODLE
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341 Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.				
Оновлення				
<p>За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукових досягнень у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.</p> <p>Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.</p>				
Академічна мобільність. Інтернаціоналізація				
<p>В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/ - Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/ - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8 <p>Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - електронні бібліотеки: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki - Як знайти статтю у Scopus: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram - База періодичних видань: https://www.scimagoir.com/ - Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv <p>Здобувачі можуть брати участь у Проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj</p>				